

Nejčastěji kladené otázky k příkazovým blokům - platným od 1.7.2017

Otázka č. 1:

U pokutových bloků platných do 30. 6. 2017 byla v případě ztráty, zničení či odcizení pokutových bloků na místě zaplacených stanovena úhrada ve výši 2000 Kč za každý pokutový blok. Jak je tato problematika upravena u příkazových bloků a mají oprávněné úřední osoby v souvislosti s příkazovými bloky hmotnou odpovědnost?

Odpověď:

Problematicku příkazových bloků upravuje kromě zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, také pokyn Ministerstva financí č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci. K odpovědnosti úředních osob je možno sdělit, že Ministerstvo financí u příkazových bloků na místě zaplacených nestanoví zvláštní odpovědnost za ztracení, zničení či odcizení příkazových bloků. Tato odpovědnost je stanovena pouze podle obecně závazných právních předpisů, případně ji úředním osobám stanoví zaměstnavatel.

Otázka č. 2:

Jaký je postup v případě, kdy je příkazový blok znehodnocen např. průpisem dalšího příkazového bloku, pokud úřední osoba opomněla vložit mezi příkazové bloky podložku nebo vyplnila příkazový blok a následně nebyl tento příkazový blok využit ve správním řízení?

Odpověď:

Postup nakládání se znehodnoceným příkazovým blokem je upraven v článku V. Pokynu č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci, který stanoví, že znehodnocené příkazové bloky, které však lze jednoznačně identifikovat co do množství, skladových čísel, sérií a evidenčních čísel, celní nebo krajský úřad, který tyto příkazové bloky předal oprávněnému orgánu, vezme zpět na sklad, odepíše a fyzicky zlikviduje po předchozím souhlasu příslušného útvaru Ministerstva financí. Celní úřady žádají o souhlas s odpisem a fyzickou likvidací znehodnocených příkazových bloků prostřednictvím Generálního ředitelství cel. O provedené fyzické likvidaci znehodnocených příkazových bloků pořídí celní a krajské úřady protokol. Pro daný postup není stanovena povinnost vyhotovovat úřední záznam o důvodech znehodnocení příkazového bloku a ani nebyl vytvořen tiskopis pro účely komunikace oprávněného orgánu s celním či krajským úřadem. Bude záležet na podmínkách konkrétního oprávněného orgánu, jakým způsobem bude komunikovat s krajským či celním úřadem při předání znehodnoceného příkazového bloku a jaké případné další dokumenty vyhotoví.

Otázka č. 3:

Jaké jsou náležitosti žádosti celního nebo krajského úřadu o souhlas příslušného útvaru Ministerstva financí s odpisem a fyzickou likvidací znehodnocených příkazových bloků? Je nutné tuto žádost podat prostřednictvím tiskopisu Ministerstva financí „Předávací protokoly příkazových bloků“, skladové číslo 25 5666, resp. 45 4446? Musí být předmětná žádost odůvodněná? Pokud ano, postačí uvést důvody znehodnocení příkazových bloků souhrnně v žádosti, nebo je třeba znehodnocení každého bloku odůvodnit zvlášť v připojeném úředním záznamu?

Odpověď:

Celní nebo krajský úřad nemá při podání žádosti o souhlas s odpisem a fyzickou likvidací znehodnocených příkazových bloků dle článku V Pokynu č. MF-15 „o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci“ povinnost využít tiskopis Ministerstva financí „Předávací protokoly příkazových bloků“, skladové číslo 25 5666, resp. 45 4446 „Předávací protokoly příkazových bloků“, pokud zajistí průkaznost evidence a umožnění zpětné kontroly nakládání s příkazovými bloky

jiným způsobem (např. prostřednictvím vlastního tiskopisu). Ministerstvo financí předmětné tiskopisy, jakož i další tiskopisy uvedené v článku III Pokynu č. MF-15 „o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci“ poskytlo úřadům nakládajícím s příkazovými bloky k dobrovolnému využití, nerozhodnou-li se pro daný účel zpracovat vlastní řešení.

Žádost o souhlas s odpisem a fyzickou likvidací znehodnocených příkazových bloků musí být z logiky věci odůvodněná, jinak by postrádala smysl. Není třeba, aby byl u každého bloku vyhotovován úřední záznam o důvodech jeho znehodnocení (viz též odpověď na předchozí otázku), zcela postačí souhrnné odůvodnění podle jednotlivých typizovaných vad s připojením výčtu příkazových bloků, jichž se konkrétní vada týká. Odůvodnění nemusí být příliš obsáhlé, avšak musí z něj být dostatečně seznatelné, jak ke znehodnocení příkazových bloků došlo. Nestačí tedy uvést např. pouze „storno“. Účelem je kromě získání dostatečných podkladů pro posouzení konkrétního případu též zajištění informovanosti Ministerstva financí o nejčastějších typech vad a případné přijetí opatření k jejich předcházení. Dále je třeba k žádosti doložit fotokopie příkazových bloků, o jejichž znehodnocení je žádáno.

Otázka č. 4:

Dojde-li k nařízení přezkoumání rozhodnutí – příkazového bloku a tento blok je v přezkumném řízení zrušen, jedná se v daném případě o znehodnocený příkazový blok, který oprávněný orgán předá celnímu nebo krajskému úřadu k odpisu a fyzické likvidaci po předchozím souhlasu příslušného útvaru Ministerstva financí?

Odpověď:

V popsaném případě byl příkazový blok vydán přestupci a nabyl účinky pravomocného správního rozhodnutí, které bylo později zrušeno pro nezákonnost. Nejedná se tudíž o znehodnocený příkazový blok, nelze jej „stornovat“, nýbrž musí zůstat součástí správního spisu a podléhá totožným pravidlům pro archivaci a skartaci jako každé jiné rozhodnutí vydané ve správním řízení (v analogové či digitální podobě) a následně zrušené pro nezákonnost. Z hlediska evidence příkazových bloků je třeba blok vyúčtovat jako vydaný

přestupci a připojit úřední záznam o jeho pozdějším zrušení v přezkumném řízení.

Otázka č. 5:

Byla mi udělena pokuta prostřednictvím příkazového bloku, kterou jsem zaplatila. Byla tato pokuta udělena oprávněně a v obvyklé (přiměřené) výši?

Odpověď:

Ministerstvu financí náleží agenda příkazových bloků pouze z hlediska jejich vydávání a následné evidence. Pokud máte dotazy ohledně oprávněnosti uložení pokuty, tedy samotného řízení o přestupku, doporučujeme se obrátit přímo na Ministerstvo vnitra, do jehož působnosti agenda ukládání pokut ve správním řízení věcně spadá.

Otázka č. 6:

Je možné uhradit pokutu uloženou příkazem na místě formou příkazového bloku i v jiné měně než v českých korunách, např. v euru? Je možné popř. zvolit postup, kdy by do příkazového bloku byla vyplněna uložená částka v korunách, nicméně přestupce by mohl uhradit pokutu v eurech dle aktuálního denního kurzu?

Odpověď:

Dle platné právní úpravy je placení pokut možné pouze v české měně, tedy v českých korunách. V souladu s § 106 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se pro vybírání peněžitých plnění uplatní postup pro správu daní. Dle § 163 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), lze platit daň pouze v české měně. Uvedené peněžitě plnění svých charakterem spadá pod vymezení daně v § 2 odst. 3 daňového řádu. Z tohoto důvodu není možné, aby placení pokuty probíhalo prostřednictvím zahraniční měny, např. eurech.

Ministerstvo financí si je nicméně vědomo, že všechny správní orgány i jednotlivé úřední osoby by měly postupovat tak, aby svým postupem přispěly k pokud možno co nejrychlejší úhradě uložené sankce. Proto je vhodné vždy postupovat tak, aby bylo přestupci umožněno zaplatit pokutu na místě, pokud je to možné. Lze například doporučit postup, aby přestupci, který při projednávání přestupku v blokovém řízení disponuje pouze zahraniční měnou, byla nabídnuta možnost uhradit pokutu prostřednictvím bezhotovostního převodu, k němuž je dán platební příkaz prostřednictvím platební karty. Případně mu může být umožněno, aby si v bankomatu vybral hotovost v české měně. Pokud přesto nastane situace, že přestupce, který souhlasí s projednáním pokuty v blokovém řízení, nemůže pokutu uhradit na místě v české měně (např. nemá platební kartu), je nutno při projednání přestupku vyplnit příkazový blok na pokutu na místě nezaplacenou.

Otázka č. 7:

Musí být použité příkazové bloky na pokuty na místě zaplacené (vzor skl. č. 46 6401) ponechány ve svazku s příslušnými deskami nebo je možné je „oddělit“, např. v rámci inventury a uložit zvlášť?

Odpověď:

Pravidla nakládání s příkazovými bloky a jejich evidenci upravuje Pokyn č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci. Tento pokyn musí být správními úřady, které příkazové bloky odebírají a jejich úředními osobami, které s příkazovými bloky manipulují, dodržován. V ostatních oblastech, které výše uvedený pokyn neupravuje, ponechalo Ministerstvo financí volnost jednotlivým správním úřadům. Tyto úřady si tedy mohou vnitřně upravit nakládání s příkazovými bloky a jejich evidenci, pokud právní předpis nestanoví jinak. V případě, kdy se jedná o řádně použité příkazové bloky, které jsou považovány za rozhodnutí o přestupku, je nutné postupovat v souladu s příslušnými pravidly pro archivaci a případnou skartaci těchto druhů dokumentů. Tato problematika však spadá do věcné působnosti Ministerstva vnitra jakožto gestora nejenom pro správní řízení a správní trestání, ale i pro oblast archivnictví a spisové služby. Danou problematiku tedy Ministerstvo financí svými pokyny či právními předpisy ve své gesci neupravuje.

